

VALKAS NOVADS

APSTIPRINĀTS
ar Valkas novada pašvaldības domes 2022.gada 27.janvāra
lēmumu Nr.7 (protokols Nr.1,7.§)

VALKAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2022.-2028.GADAM

II DAĻA
STRATĒĢISKĀ DAĻA

1. REDAKCIJA

IZSTRĀDĀTĀJS: VALKAS NOVADA PAŠVALDĪBA

VALKAS NOVADS

IEVADS	3
3.STRATĒGISKĀ DAĻA	6
3.1.SASKAŅOTĪBA UN PĒCTECĪBA.....	6
3.2.STRATĒGISKIE UZSTĀDĪJUMI	14
3.2.1.RĪCĪBAS VIRZIENI (RV) UN UZDEVUMI (U).....	15
3.3.SPECIALIZĀCIJA.....	24
3.4.STRATĒGIJA UN VIDZEMES ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS SCENĀRIJI	25
3.5.NOVADS REĢIONĀLĀ SKATĪJUMĀ	26
3.6.TELPISKĀS ATTĪSTĪBAS STRUKTŪRA	28
3.7.FUNKCIONĀLĀS IETEKMES ZONAS	30
3.8.SADARBĪBA AR KAIMIŅU PAŠVALDĪBĀM	32
3.9. UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA	35

VALKAS NOVADS

IEVADS

Valkas novada attīstības programmas izstrāde uzsākta saskaņā ar Valkas novada pašvaldības domes 2021. gada 29. jūlija lēmumu (protokols Nr.10,13.§) „Par Valkas novada attīstības programmas 2022.-2028. gadam izstrādes uzsākšanu”.

Valkas novada attīstības programma (turpmāk tekstā Attīstības programma) ir vidēja termiņa plānošanas dokuments 2022.-2028. gadam, kas nosaka novada attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus, kā arī finanšu resursus mērķu sasniegšanai. Attīstības programma nodrošina Valkas novada attīstības programmas 2015.-2021. gadam pēctecību, izvērtējot sasniegtos mērķus un rezultātus, un ņemot vērā izmaiņas sociālekonomiskajā situācijā.

Izstrāde veikta saskaņā ar spēkā esošo Attīstības plānošanas sistēmas likumu, Teritorijas attīstības plānošanas likums un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas izstrādāto metodiku „Metodiskie ieteikumi attīstības programmu izstrādei reģionālā un vietējā līmenī”.

Attīstības programma sagatavota ņemot vērā:

- ✓ Latvijas Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam (Latvija2030)¹ un ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķus;
- ✓ Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2021.-2027. gadam² (turpmāk tekstā – NAP2027) noteiktajām prioritātēm un Eiropas Zaļā kursa³ stratēģiskiem mērķiem.
- ✓ Reģionālā līmeņa plānošanas dokumentu Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2030, Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmu 2021.-2027. gadam;
- ✓ Valkas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.-2037. gadam, pašreizējās situācijas analīzi novadā, statistikas informāciju, novada speciālistu viedokļus, iedzīvotāju izteiktos viedokļus;
- ✓ Kaimiņu pašvaldību plānošanas dokumentus un kopīgās intereses;
- ✓ Likumu „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta noteikumus Nr.157 „Kārtība kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Valkas novada Attīstības programmu izstrādāja Valkas novada pašvaldības Attīstības un plānošanas nodaļa, konsultējoties ar izstrādes vadības grupu, nodaļu, struktūrvienību un iestāžu vadītājiem un speciālistiem, kā arī sadarbībā ar pagasta pārvalžu vadītājiem.

Izstrādes gaitā tika izveidota attīstības programmas izstrādes vadības grupa, kas veica konsultācijas ar novada ekspertiem, uzņēmējiem un novada iedzīvotājiem.

¹ <https://likumi.lv/ta/id/212467-pazinojums-par-latvijas-ilgtspējīgas-attīstības-stratēģijas-līdz-2030-gadam-apstiprināšanu>

² NAP2027: <https://likumi.lv/ta/id/315879-par-latvijas-nacionalo-attīstības-planu-20212027-gadam-nap2027>

³ 2019.gada 11.decembra Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Eiropadomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Eiropas Zaļai kurss”, COM(2019)640 final

VALKAS NOVADS

Valkas novada pašvaldība, uzsākot darbu pie Attīstības programmas izstrādes, aicināja iedzīvotājus un uzņēmējus sniegt savu viedokli par esošo situāciju Valkas novadā un izvirzīt priekšlikumus nepieciešamajiem darbiem un projektiem, kas būtu veicami Valkas novadā līdz 2028. gadam, aizpildot anketu. Anketas iedzīvotājiem un uzņēmējiem bija iespējams aizpildīt elektroniski vai papīra formātā novada bibliotēkās, pagastu pārvaldēs, kā arī izdrukājot un aizpildīto anketu iesniedzot, Valkas novada pašvaldībā, Valkā, Beverīnas ielā 3, iesniedzot Valkas novada pagastu pārvaldes ēkās, kā arī sūtot pa pastu Valkas novada pašvaldībai. Anketas tika saņemtas no 150 iedzīvotājiem un 12 uzņēmējiem un saņemtie priekšlikumi tika izvērtēti un iekļauti attīstības programmas Rīcību un Investīciju plānos.

Sabiedrības līdzdalības pasākumu ietvaros Valkas novada teritorijā tika organizētas sešas tematiskās darba grupas, kas ļāva dažādiem sabiedrības pārstāvjiem apspriest esošo situāciju, aktuālākās problēmas, un rast risinājumus attiecīgo problēmu risināšanai vai novēršanai:

- Veselības un sociālās aizsardzības grupa;
- Izglītības, sporta, kultūras un jaunatnes grupa;
- Pārvaldības un iedzīvotāju iesaistes grupa;
- Uzņēmējdarbības grupa;
- Infrastruktūras, mobilitātes un vides grupa;
- Pārrobežu sadarbības grupa.

Attīstības programmā ietvertas sekojošas daļas:

- ✓ Pašreizējās situācijas analīze - attīstības tendences, problēmas un izaugsmes resursi;
- ✓ Stratēģiskā daļa - vidēja termiņa attīstības prioritātes, rīcības virzieni un pasākumu kopums, vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti;
- ✓ Rīcības plāns – attīstības programmas sadaļa, kas ietver konkrētu darbību kopumu attīstības programmā noteikto uzdevumu īstenošanai.
- ✓ Investīciju plāns - attīstības programmas sastāvdaļa, kas ietver konkrētu investīciju projektu kopumu attīstības programmā noteikto uzdevumu īstenošanai.
- ✓ Īstenošanas uzraudzības kārtība – uzraudzības un ziņojuma sagatavošanas periodiskums, ziņojumā analizējamie uzraudzības rādītāji;
- ✓ Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem.

Attīstības programmas izstrādes pamatprincipi

Izstrādājot Attīstības programmu, tika ievēroti Attīstības plānošanas sistēmas likuma 5. pantā noteiktie pamatprincipi:

- ✓ Ilgtspējīgas attīstības princips - tagadējām un nākamajām paaudzēm nodrošina kvalitatīvu vidi un līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionāli izmanto dabas, cilvēku un materiālos resursus, saglabā un attīsta dabas un kultūras mantojumu;
- ✓ Interesu saskaņotības princips - saskaņo dažādas intereses un ievēro attīstības plānošanas dokumentu pēctecību, nodrošina, lai tie nedublētos;

VALKAS NOVADS

- ✓ Līdzdalības princips - visām ieinteresētajām personām ir iespēja līdzdarboties attīstības plānošanas dokumenta izstrādē;
- ✓ Sadarbības princips - valsts un pašvaldību institūcijas sadarbojas, tai skaitā izpildot attīstības plānošanas dokumentos izvirzītos uzdevumus un informējot cita citu par nosprausto mērķu un paredzēto rezultātu sasniegšanu;
- ✓ Finansiālo iespēju princips - izvērtē esošos un vidējā termiņā prognozētos resursus un piedāvā efektīvākos risinājumus attiecībā uz nosprausto mērķu sasniegšanai nepieciešamajām izmaksām;
- ✓ Atklātības princips - attīstības plānošanas process ir atklāts, un sabiedrība tiek informēta par attīstības plānošanas un atbalsta pasākumiem un to rezultātiem, ievērojot likumā noteiktos informācijas pieejamības ierobežojumus;
- ✓ Uzraudzības un novērtēšanas princips - attīstības plānošanā un attīstības plānošanas dokumentu īstenošanā tiek nodrošināts to ietekmes izvērtējums, kā arī uzraudzība un pārskatu sniegšana par sasniegtajiem rezultātiem;
- ✓ Subsidiaritātes princips - politiku īsteno tā valsts vai pašvaldības institūcija, kura atrodas pēc iespējas tuvāk pakalpojuma saņēmējiem, un attiecīgie pasākumi tiek efektīvi īstenoti pēc iespējas zemākā pārvaldes līmenī;
- ✓ Attīstības plānošanas un normatīvo aktu izstrādes sasaistes princips - politiku plāno pirms normatīvā akta izdošanas, un, izstrādājot normatīvos aktus, ņem vērā attīstības plānošanas dokumentus;
- ✓ Līdzsvarotas attīstības princips - politiku plāno, sabalansējot atsevišķu novada teritoriju attīstības līmeņus un tempus;
- ✓ Aktualitātes princips - attīstības plānošanas dokumentus aktualizē atbilstoši situācijai;
- ✓ Dokumentu saskaņotības princips - pieņemot attīstības plānošanas dokumentu, nodrošina izmaiņu veikšanu arī citos saistītajos dokumentos un normatīvajos aktos, ievērojot tiesiskās palāivības principu.

Valkas novada pašvaldība, izstrādājot, Attīstības programmu īpašu uzmanību pievērša **integrētas pieejas principam** attīstības plānošanā.

Šis princips paredz koordinētu telpisko, tematisko un laika dimensiju, nodrošinot interešu saskaņotību starp visiem pārvaldes līmeņiem un ieinteresētajām pusēm, izmantojot konkrētus instrumentus, lai sasniegtu noteiktos mērķus.

Telpiskā dimensija – paredz pasākumu īstenošanu, koordinējot tos telpā, uz konkrētās vietējās pašvaldības attīstības problēmām raugoties gan administratīvās teritorijas, gan plašākā mērogā, kontekstā ar apkārtējo teritoriju izaugsmi.

Telpiskās dimensijas līmeņi:

- Administratīvās teritorijas iekšienē – izvērtējot Valkas novada atsevišķu daļu (pilsēta/pagasti) izaugsmes potenciālu un vajadzības, paredzot pasākumus to līdzsvarotai attīstībai;
- Ārpus administratīvās teritorijas robežas – izvērtējot Valkas novada teritorijas ietekmi uz apkārtējām teritorijām.

Tematiskā dimensija – paredz nozaru savstarpēju koordināciju, panākot, ka atbalsts vienas nozares problēmu risināšanai, labvēlīgi ietekmē un papildina citu nozaru attīstību, tādējādi nodrošinot kompleksu atbalsta mehānismu.

3.Stratēģiskā daļa

3.1.Saskaņotība un pēctecība

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija (turpmāk tekstā LIAS) līdz 2030. gadam

Stratēģijas pamatuzstādījumi ir laimīgs cilvēks labklājīgā valstī, ilgtspējīgs un veselīgs dzīvesveids, radoša, iecietīga un toleranta sabiedrība, sadarbībā radīta konkurētspēja un valsts kā ātrspējas partneris. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija ir valsts galvenais plānošanas instruments ar likuma spēku. Visi tuvākas un tālākas nākotnes stratēģiskās plānošanas un attīstības dokumenti tiek veidoti saskaņā ar šīs stratēģijas noteiktajiem virzieniem un prioritātēm.

3.1.tabula. Latvija 2030 prioritātes un Valkas novada stratēģiskie uzstādījumi

Latvija 2030 prioritātes	Valkas novada stratēģiskie uzstādījumi (RV) (U) ⁴
Kultūras telpas attīstība	SM1; RV2; U1-U14; RV16; U1-U2
Ieguldījumi cilvēkkapitālā	SM1; RV1; U1-U14; RV3;U1-U11; RV4;U1-U13 SM2; RV11;U1-U6
Paradigmas maiņa izglītībā	SM1; RV1;U1-U14; RV11 U1-U6;
Inovatīva un ekoeftīva ekonomika	SM3;RV15;U1-U7
Daba kā nākotnes kapitāls	SM4;RV12;U1-U7;RV16;U1-U2;RV17;U1-U7
Telpiskās attīstības perspektīva	SM1 SM2; RV5; U1-U3; RV6; U1-U4; RV7; U1-U6; RV9;U1-U5; RV10;U1-U8;RV13; U1-U5; RV14; U1-U3 SM3
Inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība	SM1 RV8

⁴ Rīcības virzieni un uzdevumi ir uzskaitīti nodaļā Stratēģiskie uzstādījumi.

VALKAS NOVADS

Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam

Latvijas Nacionālais attīstības plāns (turpmāk tekstā NAP 2027) ir vidēja termiņa stratēģiskais plānošanas dokuments 2021.-2027. gadam, apstiprināts ar Latvijas Republikas Saeimas 2020. gada 2. jūlija lēmumu.

NAP2027 nosaka stratēģiskos mērķus, prioritātes un uzdevumus valsts attīstībai nākamajiem septiņiem gadiem, lai panāktu Latvijas un ikviena iedzīvotāja izaugsmi un labklājības pieaugumu. NAP2027 izstrādāts, veicot dziļu pašreiz spēkā esošā Latvijas Nacionālā attīstības plānā 2014.-2020. gadam vidusposma rezultātu analīzi, ņemot vērā Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam izvirzītos mērķus un ANO ilgtspējīgas attīstības 17 mērķus.

NAP2027 ietvaru veido 4 stratēģiskie mērķi un 6 prioritātes. Četrus stratēģiskos mērķus izmanto visā NAP2027 darbības periodā, vērtējot rīcībpolitikas un budžeta pieprasījumus, izvēloties pārvaldības procesus un nozaru stratēģijas:

- 1) Vienlīdzīgas iespējas;
- 2) Produktivitāte un ienākumi;
- 3) Sociālā uzticēšanās;
- 4) Reģionālā attīstība.

3.2.tabula NAP 2027 prioritātes un Valkas novada vidēja termiņa prioritātes

NAP 2027 vidēja termiņa prioritātes	Valkas novada vidēja termiņa prioritātes (VTP)
Stipras ģimenes, veseli un aktīvi cilvēki	VTP1:Cilvēkresursu attīstība
Zināšanas un prasmes personības un valsts izaugsmei	VTP1:Cilvēkresursu attīstība
Uzņēmumu konkurētspēja un materiālā labklājība	VTP3:Uzņēmējdarbības attīstība novadā
Kvalitatīva dzīves vide un teritoriju attīstība	VTP2:Sakārtota novada infrastruktūra un pakalpojumi VTP4:Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums
Kultūra un sports aktīvai un pilnvērtīgai dzīvei	VTP1:Cilvēkresursu attīstība VTP2:Sakārtota novada infrastruktūra un pakalpojumi VTP4:Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums
Vienota, droša un atvērta sabiedrība	VTP1:Cilvēkresursu attīstība VTP2:Sakārtota novada infrastruktūra un pakalpojumi

VALKAS NOVADS

Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 gada redakcijas projekts

Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā ietverts reģiona ilgtermiņa attīstības redzējums, stratēģiskie mērķi, telpiskās attīstības perspektīva un attīstības prioritātes. Plānošanas dokuments nosaka trīs stratēģiskos attīstības virzienus: Cilvēks, Ekonomika, Teritorija.

Stratēģiskais virziens Cilvēks paredz uzlabot reģiona iedzīvotāju rīcībspējas un dzīves kvalitāti. Stratēģiskais virziens Ekonomika paredz palielināt reģiona ekonomisko konkurētspēju, uzlabojot uzņēmējdarbības vidi un palielinot ekonomikas ilgtspēju. Stratēģiskais virziens Teritorija paredz veidot vienotu un pieejamu reģionu ar pievilcīgu dzīves vidi.

Tiek plānots, ka Valka attīstās kā daudzfunkcionāls reģiona nozīmes administratīvo pakalpojumu sniegšanas centrs un ir uzņēmējdarbības, nodarbinātības un daudzveidīgu pakalpojumu centrs, sniedzot arī valsts un reģiona līmeņa pakalpojumus. Valkas īpašā loma – Latvijas Ziemeļu vārti, Vidzemes pārrobežu sadarbības centrs. Valka attīstās kā Latvijas-Igaunijas autotransporta, dzelzceļa tranzīta koridors un Ziemeļvidzemes kultūras un sporta centrs. Uzsvērts, ka Valka atrodas stratēģiski nozīmīgā vietā, uz transporta maģistrāles (autoceļš E264/A3), kas savieno ES dalībvalstis ar Krieviju. Tādēļ Valkai kopā ar Valgu (Igaunija) attīstāmi tranzīta pārvadājumu servisa pakalpojumi, kā arī jāveicina pārrobežu satiksmes pilnveidošana starp diviņu pilsētām.

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027. gadam gala redakcija

Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2021.-2027. gadam ir reģionāla līmeņa vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments. Tā nosaka reģiona vidēja termiņa attīstības prioritātes sasniedzamos mērķus un rīcības, kas vērstas uz Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030. gadam noteikto stratēģisko uzstādījumu īstenošanu. Attīstības programmu veido vairāku daļu kopums. Stratēģiskā daļa, kur noteiktas prioritātes, mērķi, to sasniegšanai veicamās rīcības un rādītāji. Rīcību plānā tiek uzskaitītas vidēja termiņa rīcības, atbildīgie, iesaistītie un potenciālie finansējuma avoti. Ieviešanas un uzraudzības kārtība apraksta mehānismus, kā arī nosaka uzraudzības rādītājus.

3.3.tabula Plānošanas reģiona prioritātes un Valkas novada prioritātes

Vidzemes plānošanas reģiona vidēja termiņa prioritātes	Valkas novada vidēja termiņa prioritātes (VTP)
Dabas kapitāls	VTP4:Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums
Dabas un kultūras mantojums	VTP4:Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums
Pieejama izglītība	VTP1:Cilvēkresursu attīstība
Droša, iekļaujoša un vesela sabiedrība	VTP1:Cilvēkresursu attīstība
Kvalitatīvi un pieejami sociālie pakalpojumi	VTP1:Cilvēkresursu attīstība
Mobilitāte un sasniedzamība	VTP2:Sakārtota infrastruktūra un pakalpojumi
Identitāte un spēcīgas kopienas	VTP1:Cilvēkresursu attīstība

VALKAS NOVADS

Ilgspējīga dzīves vide un mājokļi	VTP1:Cilvēkresursu attīstība
Inovācijas, zinātne un attīstība	VTP1:Cilvēkresursu attīstība; VTP3:Uzņēmējdarbības attīstība
Industrijas pārveide	VTP3:Uzņēmējdarbības attīstība
Aprites un bioekonomika	VTP3:Uzņēmējdarbības attīstība
Efektīva un tīra enerģija	VTP4:Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums
Horizontālās prioritātes:	
Sadarbība un pilsoniskā līdzdalība	VTP1:Cilvēkresursu attīstība;
Klimatneitralitāte un pielāgošanās	VTP4:Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums
Digitalizācija	VTP1:Cilvēkresursu attīstība; VTP3:Uzņēmējdarbības attīstība

Valkas kā reģionālās nozīmes centra un Valkas novada kopumā loma Vidzemes reģiona ekonomiskajā specializācijā ir reģionam tradicionālo nozaru attīstība – rekreācija un ilgtspējīgais tūrisms, augstas pievienotās vērtības koksnes izstrādājumu ražošana, kā arī tādu jaunu uzņēmējdarbības jomu attīstība kā attālinātie profesionālie pakalpojumi, kas kļuvuši īpaši aktuāli COVID-19 pandēmijas apstākļos. Kā nozīmīgākos izaicinājumus Vidzemes plānošanas reģions ir izvirzījis teritorijas reakciju uz ekoloģiskās ilgtspējas krīzi, kas saistīta ar klimata pārmaiņām un pašlaik pastāvošā patēriņa paradumu ietekmi uz vidi, ilgtspējīgās pārejas procesu taisnīgumu, kas paaugstina nevienlīdzības un ierobežojošas attīstības riskus, kā arī ekonomikas un tās sistēmu pārveides nepieciešamību, kas attiecināma uz jauno tehnoloģiju izmantošanas iespējām ekonomiskās sistēmas pārveidē, pielāgojot to globālo pārmaiņu procesiem, vienlaicīgi ievērojot nepieciešamību izvairīties no klimatu pārmaiņas sekmējošām tehnoloģijām. Valkas novads jau iepriekš savos attīstības plānošanas dokumentos ir vērsis uzmanību Vidzemes plānošanas reģiona norādītajiem izaicinājumiem un savās rīcības un uzdevumos ir iekļāvis darbības, kas būtu tendētas attiecīgo izaicinājumu pārvarēšanā, tāpēc arī turpmākā attīstībā tiks pievērsta uzmanība attiecīgo jautājumu risināšanai, ievērojot pēctecības principu.

Valkas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2037.gadam

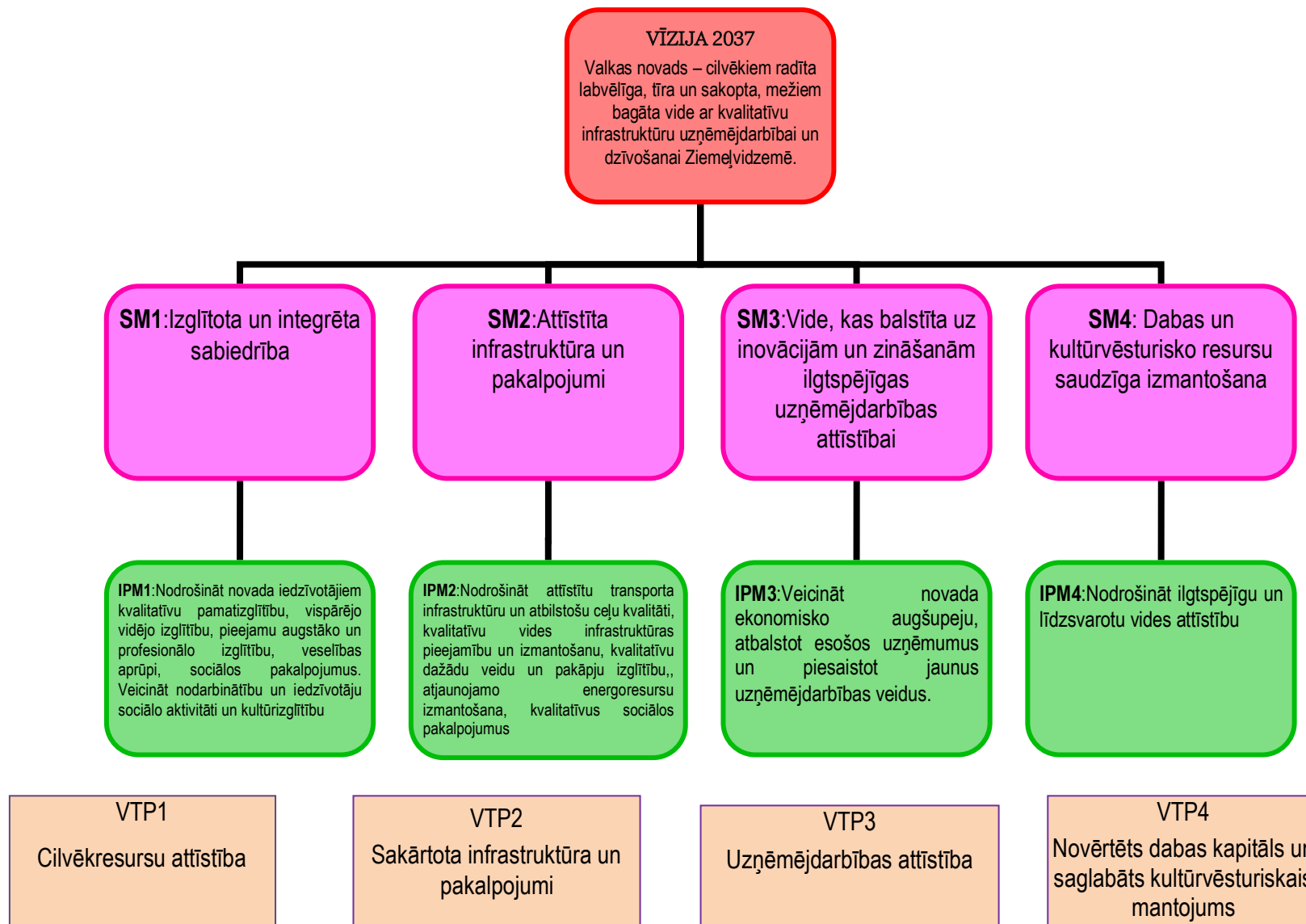
Valkas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2037. gadam (turpmāk IAS) ir plānošanas dokuments, kurš nosaka novada ilgtermiņa attīstības virzienus, mērķus, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvas struktūru.

VALKAS NOVADS

2. attēls. Valkas novada Ilgtspējīgās attīstības stratēģijas 2013.-2037. gadam, struktūra

VALKAS NOVADS

Valkas novada teritorijas plānojums no 2017. gada

Valkas novada teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības administratīvās teritorijas plānojums, kurā attēlota teritorijas pašreizējā izmantošana, noteikta plānotā (atļautā) izmantošana un izmantošanas aprobežojumi ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem. Teritorijas plānojums ir izstrādāts un stājies spēkā Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Valkas novada teritorijas plānojums ir atklāts dokuments, kas pieejams ikvienam interesentam.

Valkas novada pašvaldība 28.10.2021. ir pieņēmusi lēmumu "Par Valkas novada teritorijas plānojuma grozījumu apstiprināšanu" (protokols Nr. 16, 25.§).

Saskaņā ar kaimiņu pašvaldību attīstības plānošanas dokumentiem

3.4.tabula Kaimiņu pašvaldību attīstības programmas

Smiltenes novada attīstības programma 2022.-2028. gadam.	Valmieras novada attīstības programma 2022.-2028
Stratēģiskie mērķi (SM)	
SM1:Sabiedriski aktīva, izglītota un iekļaujoša vietējā kopiena SM2:Dinamiska un konkurētspējīga ekonomika SM3:Ilgtspējīga un kvalitatīva dzīves vide	SM1:Personības izaugsme (sociālais aspekts); SM2:Uzņēmējdarbības attīstība (ekonomiskais aspekts); SM3:Funkcionāla, estētiska un zaļa pilsētu un ciemu vide (pilsētvides aspekts) SM4: Pilsētu un lauku sinerģija (teritoriālais aspekts)
Vidēja termiņa prioritātes (VTP)	
VTP1:Sociāli nodrošināta sabiedrība un efektīva pārvaldība; VTP2:Attīstīta ekonomiskā vide un sadarbība; VTP3:Līdzsvarota vides un infrastruktūras attīstība.	VTP1: Publisko pakalpojumu pieejamība; VTP2:Ekonomikas un digitālās sabiedrības veicināšana; VTP3:Apdzīvoto vietu publiskās infrastruktūras attīstība; VTP4: Novada līdzsvarotas attīstības pārvaldība un transporta savienojumi.

Vērtējot kaimiņu pašvaldību stratēģiskos mērķus, secināms, ka stratēģiski svarīgākais mērķis, kas kopīgs visām pašvaldībām ir cilvēkresursu attīstība, veidojot tiem pievilcīgu un drošu dzīves vidi, nodrošinot dažāda veida pakalpojumus, atbalstot uzņēmējdarbības attīstību pašvaldību teritorijās, radot jaunas darba vietas, vienlaicīgi rūpējoties un saglabājot dabas un kultūrvēsturiskās vērtības.

Noteiktās vidēja termiņa prioritātes ļaus īstenot nepieciešamo pasākumu kopumu un noteikt konkrētas sadarbības iespējas ar kaimiņu pašvaldībām, lai Vidzemes reģiona administratīvās teritorijas (reģionālās nozīmes centri) attīstītos saskaņoti un vienoti.

VALKAS NOVADS

Valgas pagasta pašvaldība (Igaunijas Republika)

Valgas pagasta pašvaldības attīstības plānā 2021-2035. gadam⁵ ir izdalīti vairāki vispārējie mērķi un tiem pakārtotie apakšmērķi. Programmas vispārīgajā ievadā minēts, ka Valgas pašvaldības īpatnība ir Valgas-Valkas sadraudzības pilsētas statuss un cieša pārrobežu sadarbība starp Igauniju un Latviju.

Pie pašvaldības galvenajiem attīstības virzieniem (3. sadaļa, 7.lpp.) kā pirmais minēts: Starptautiskas un pārrobežu sadarbības iespējas un pašvaldības loģistikas pieejamības uzlabošana. Valgas-Valkas pilsētelpa ir īpaša, būdama Dienvidigaunijas un Ziemeļlatvijas kopīgs ekonomiskās, izglītības un sabiedriskās dzīves centrs. Nāciju sadarbības modelis, kurā tiek īstenoti valsts unikālie ekonomiskie modeļi un labākās prakses starpkultūru mijiedarbībā.

Valgas pašvaldības tēls ir: pozitīvi izmantoti dažādi risinājumi, lai stimulētu ekonomiku, izmantojot sadraudzības pilsētas priekšrocības uz Igaunijas-Latvijas robežas un kopienu daudzveidību. Sadarbības pamatā ir Valgas-Valkas attīstības koncepcija un noslēgtais Valgas-Valkas pilsētu sadarbības līgums, kam ir arī abu valstu atbalsts (starp Igaunijas Republiku un Latvijas Republiku noslēgts īpašs līgums). Sadarbība Igaunijas-Latvijas un Dienvidaustrumigaunijas programmās, dalība arī citos attīstību atbalstošos projektos. Kopējais Valgas-Valkas pilsētas centrs ir dzīvīgs un pievilcīgs. Ir pieaugusi starptautiskā ekonomiskā sadarbība Valgas pašvaldības konkurētspējai un cilvēku dzīves līmeņa uzlabošanai. Saistībā ar pārrobežu sadarbību un sadarbību ar Valkas novadu, Valgas pagasts ir izvirzījis šādus mērķus:

- Mērķis E2 (11. lpp.) Visaptveroša Valgas-Valkas pilsētas centra un Valgas vēsturiskā centra attīstība. Igaunijas-Latvijas pierobežas upju tīrīšana un to ekoloģiskā stāvokļa uzlabošana, tai skaitā upju ūdens un Pedeles upes aizsprostojuma ezeru ūdens kvalitātes uzlabošana;
- Mērķis E8 (18. lpp.) Valgas-Valkas pārrobežu kustības mobilais monitorings un risinājumu testēšana sadarbībā ar valsts iestādēm un ar citiem sabiedrisko pakalpojumu sniedzējiem (veselības aprūpes iestādēm, izglītības iestādēm utt.);
- Mērķis E9 (19. lpp.) Valgas-Valkas sadraudzības pilsētas un Valgas pašvaldības kā Igaunijas-Latvijas pierobežas iezīmes izmantošana uzņēmējdarbības attīstību un starptautiskās konkurētspējas paaugstināšanai. Reģiona ekonomiskā izaugsme un koncepcijas izstrāde nodarbinātības palielināšanai. Padarīt darba tirgu elastīgāku, paaugstinot cilvēku kvalifikāciju un valodu prasmes. Sadarbība ar Igaunijas Bezdarba apdrošināšanas fondu un Valgas apriņķa attīstības aģentūru par darbaspēka pārrobežu mobilitāti un pārrobežu uzņēmējdarbības atbalstīšana. Dalība atbilstošās programmās un projektos. Pārrobežu darba atvieglošana, piemēram, uz ID karti balstītas pilsoņa kartes izmēģinājums;
- Mērķis E10 (20. lpp.) Valgas-Valkas sadraudzības pilsētas apvienotā centra aktīvs mārketingas. Atraktīvāks Valgas kā Igaunijas Dienvidu vārtu atspoguļojums caur pilsētvides dizaina vizuālajiem elementiem (stendi, elektroniskie informācijas stendi, ekrāni, arhitektūras un dizaina objekti u.c.). Valgas un Valkas novadu kopīgā tūrisma informācijas portāla visitvalgavalka.com pievilcības paaugstināšana un nepārtraukta informācijas atjaunināšana. Pārrobežu kultūras un citu kopīgu pasākumu organizēšana;

⁵ <https://www.riigiteataja.ee/akt/431122020045><https://www.riigiteataja.ee/akt/431122020045>

VALKAS NOVADS

- Mērķis E14 (23. lpp.) Dalība Igaunijas-Latvijas valdības komisijas darbā un apaļā galda organizēšana Igaunijas-Latvijas pierobežas pašvaldībām;
- Valgas-Valkas pašvaldību reģionālās pārrobežu sadarbības komisijas izveide ar mērķi izveidot kopīgu sadarbības telpu saskaņā ar Eiropas Parlamentu un Padomes regulu 45/2001;
- Sadarbības attīstīšana starp sadraudzības pilsētām un pieredzes apmaiņa dažādās jomās;
- Tīkli, lai atbalstītu un veicinātu ilgtspējīgu, gudru un integrētu pilsētu attīstību, un dalība projektos (URBACT, Smart City Excellence Center, European Green Leaf u.c.);
- Valgas pašvaldības un Valkas novada amatpersonu pārrobežu sadarbība;
- Valgas pašvaldības inovatīvu ideju un pieteikumu starptautiskā prezentācija un mārketingis;
- Mobilās pārrobežu kustības uzraudzība sadarbībā ar valsts iestādēm un iespējamie risinājumi testēšana / pilotēšana;
- Atbalsts ātriem un elastīgiem savienojumiem ar Krieviju un Eiropu. Sadarbības veicināšana ar Latvijas Republiku pakalpojumu attīstībā un resursu racionālā sadalē un nodrošināt glābšanas kapacitāti un palīdzības klātbūtni - ātrā palīdzība, Sarkanais Krusts, glābšanas dienests, policija un brīvprātīgās asociācijas.

VALKAS NOVADS

3.2.Stratēģiskie uzstādījumi

ILGTERMIŅA PRIORITĀTE (IP) – Valkas novads veidojas par labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības attīstībai, iedzīvotāju radošai darbībai un izpausmei piemērotu teritoriju, nozīmīgu pārrobežu sadarbības centru starp Latviju un Igauniju. Augstu tiek vērtētas dabas un kultūrvēsturiskās vērtības. Veidotas un koptas jaunas tradīcijas.

SM1: izglītota un integrēta sabiedrība - balstīts uz novada iedzīvotāju dzīves un labklājības līmeni. Novada ekonomiskā attīstība veicinās jaunu darba vietu rašanos, kur būs pieprasījums pēc augstas kvalifikācijas profesionāļiem, tas ļaus paaugstināt iedzīvotāju dzīves līmeni, attīstīt sociālos pakalpojumus, tālākizglītību (mūzikglītību, arodizglītību), augstākās izglītības pieejamību.

SM2: attīstīta infrastruktūra un pakalpojumi - līdz šim veiktie ūdensapgādes, siltumapgādes un citas infrastruktūras uzlabojumi rada pievilcīgu vidi dažādu pakalpojumu attīstībai. Lai noturētu esošos iedzīvotājus un piesaistītu jaunus, novada stiprās puses jāturpina attīstīt un uzlabot. Galvenokārt, jāorientējas uz esošās infrastruktūras saglabāšanu un uzlabošanu.

SM3: vide, kas balstīta uz inovācijām un zināšanām ilgtspējīgas uzņēmējdarbības attīstībai - balstīta uz zināšanām, inovācijām, ģeogrāfiski stratēģiskā novietojuma potenciāliem labvēlīga vide ilgtspējīgas uzņēmējdarbības attīstībai. Mērķis saistīts ar novada - kā administratīvi pastāvīga, ekonomiski spēcīga un konkurētspējīga, attīstību. Pastāv visi priekšnosacījumi, lai veicinātu daudzveidīgu uzņēmējdarbību, attīstītu videi draudzīgu, uz zināšanām un jaunajām tehnoloģijām balstītu ražošanu un dažādus pakalpojumus, infrastruktūru.

SM4: dabas un kultūrvēsturisko resursu saudzīga izmantošana - kvalitatīva, vērsta uz dabas un kultūrvēsturisko resursu saudzīgu izmantojumu, dzīves vide novada iedzīvotājiem un viesiem. Mērķis saistīts ar dabas un kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību un racionālu apsaimniekošanu, apdzīvoto vietu teritoriju sakopšanu un apzaļumošanu, tūrisma attīstību.

VĪZIJA

Valkas novads – labvēlīga, tīra un sakopta, mežiem bagāta vide ar kvalitatīvu infrastruktūru dzīvošanai un uzņēmējdarbībai Ziemeļvidzemē.

VALKAS NOVADS

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTES (VTP)

1. Cilvēkresursu attīstība;
2. Sakārtota infrastruktūra un pakalpojumi;
3. Uzņēmējdarbības attīstība;
4. Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums.

3.2.1. Rīcības virzieni (RV) un Uzdevumi (U)

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTE (VTP) 1: CILVĒKRESURSU ATTĪSTĪBA

Pasākums 1: Izglītības pieejamība

RV1: Iedzīvotājiem pieejama kvalitatīva visu līmeņu izglītība mūža garumā. Kvalitatīvas un iekļaujošas personības attīstība, kas ir pamats iedzīvotāju labklājībai un ilgtspējīgai novada izaugsmei.

Uzdevumi:

U1: Attīstīt un pilnveidot visa veida formālās izglītības pieejamību;

U2: Piedāvāt vidējo izglītību ar ievirzi inženierzinātnēs, uzņēmējdarbībā, medicīnā, sporta un valodu jomās ;

U3: Veicināt augstākās izglītības pieejamību;

U4: Veicināt starptautiskās izglītības attīstību, veidojot ciešu sadarbību ar citām valstīm;

U5: Nodrošināt un dažādot neformālo izglītību visu vecuma grupu iedzīvotājiem;

U6: Paaugstināt izglītības iestāžu darbības kvalitāti, veicot satura pilnveidi, dažādojot esošās un veidojot jaunas izglītības programmas;

U7: Attīstīt visa veida izglītības iestāžu infrastruktūru, veidot drošu un ergonomisku mācību vidi, sakoptu apkārtējo vidi;

U8: Iesaistīt iedzīvotājus pilsoniskas sabiedrības stiprināšanā un veicināt bērnu un jauniešu nacionālās identitātes veidošanu;

U9: Nodrošināt jaunākām pasaules tendencēm atbilstošu, uz zināšanu sabiedrībā pieprasītām kompetencēm orientētu radošumu un veselīgu dzīves veidu veicinošu izglītību;

U10: Pilnveidot iekļaujošās izglītības sistēmu;

U11: Veicināt karjeras izvēles un pilnveides attīstību;

VALKAS NOVADS

U12: Paaugstināt pedagogu konkurētspēju, profesionālo kompetenci un kvalifikāciju;

U13: Piesaistīt dažāda līmeņa un jomu speciālistus mūzikglītības pieejamības nodrošināšanā;

U14: Sadarbojoties novada izglītības un kultūras iestādēm, veikt sistemātisku un racionālu cilvēkresursu un materiāltehnisko resursu izmantošanu.

Pasākums 2: Kultūras attīstība:

RV2: *Valkas novada kultūras telpas attīstība.*

Uzdevumi:

U1: Organizēt pārrobežu kultūras pasākumus un aktivitātes;

U2: Uzlabot kultūras iestāžu infrastruktūru;

U3: Veidot ārpustelņu atpūtas un izklaides vietas;

U4: Iegādāties nepieciešamo aprīkojumu un labiekārtot kultūras iestāžu apkārtējo teritoriju;

U5: Attīstīt un pilnveidot muzeja darbību;

U6: Izveidot multifunkcionālas izstāžu zāles;

U7: Attīstīt un pilnveidot bibliotēku darbību;

U8: Veidot konkurētspējīgas kultūras un radošās industrijas;

U9: Veidot radošas teritorijas (radošu un ekonomiski aktīvu cilvēku piesaiste) un nodrošināt kultūras pakalpojumu pieejamību;

U10: Nodrošināt efektīvu kultūrizglītības pakalpojumu pieejamību;

U11: Saglabāt un attīstīt kultūras kapitālu un iedzīvotāju radošumu, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos;

U12: Veidot kultūras iestāžu darbību pēc mūsdienu menedžmenta principiem;

U13: Izvērtēt darbību un sniegt priekšlikumus kopīgajā Valkas novada kultūras nozares attīstības kontekstā gan pašvaldības, gan valsts mērogā;

U14: Ieviest kultūras iestāžu darbībā ilgtermiņa jeb stratēģiskās plānošanas pamatprincipus.

Pasākums 3: Sporta iespēju attīstība:

RV3: *Sporta infrastruktūras un resursu attīstība*

VALKAS NOVADS

Uzdevumi:

- U1:** Veicināt vietēja un starptautiska līmeņa sadarbību sporta norišu organizēšanā dažādos sporta veidos;
- U2:** Veidot jaunas skriešanas/slēpošanas trases, šķēpa mešanas sektoru, āra trenāžieru laukumus;
- U3:** Uzturēt un efektīvi izmantot esošo sporta infrastruktūru;
- U4:** Veikt pasākumus visu vecuma iedzīvotāju iesaistīšanai aktīvā sporta dzīvē;
- U5:** Veicināt starptautisko sadarbību un organizēt starptautiska mēroga pasākumus;
- U6:** Veicināt masu sporta attīstību;
- U7:** Motivēt uz jauniem sasniegumiem labākos un aktīvākos sportistus;
- U8:** Nodrošināt sporta klubu un individuālo sportistu izaugsmi un attīstību;
- U9:** Nodrošināt, lai ikviens novada iedzīvotājs var nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm vai sporta veidiem;
- U10:** Sekmēt jauno sportistu meistarības pilnveidi;
- U11:** Piesaistīt kvalificētus speciālistus;

Pasākums 4: Jaunatnes politika (darba ar jaunatni attīstīšana):

RV4: *Sekmēt jauniešu dzīves kvalitāti, radot vidi viņu izaugsmei, līdzdalībai, kā arī drošai un lietderīgai brīvā laika pavadīšanai. Pilnveidot darba ar jaunatni infrastruktūru un iesaistīto personu kompetenci, veicinot jauniešiem pieejamo pakalpojumu kvalitāti*

Uzdevumi:

- U1:** Veicināt Bērnu un jauniešu nodarbinātību vasaras periodā;
- U2:** Veicināt bērnu un jauniešu ārpusstundu aktivitāšu nodarbības;
- U3:** Pilnveidot brīvā laika jēgpilnas pavadīšanas iespējas;
- U4:** Pilnveidot atbalsta sistēmu jaunajiem vecākiem un jaunajām ģimenēm novadā;
- U5:** Veicināt izpratni par neformālās izglītības un lietderīga brīvā laika pavadīšanas nozīmi jauniešu personības veidošanā.
- U6:** Attīstīt jauniešu brīvprātīgā darba sistēmu un veicināt jauniešu iesaistīšanos brīvprātīgā darba aktivitātēs;

VALKAS NOVADS

- U7:** Sekmēt sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu un to jauniešu, kuru dzīvesvieta neatrodas novada administratīvā centra tuvumā, iesaistīšanos sabiedriskās aktivitātēs un jaunatnes organizācijās;
- U8:** Sekmēt starptautisko sadarbību.
- U9:** Veicināt sadarbību starp novada vispārizglītojošām skolām (formālās izglītības realizētājām) un jauniešu organizācijām (neformālās izglītības realizētājām).
- U10:** Īstenot jauniešu atkarību profilakses, reproduktīvās veselības un veselīga dzīvesveida popularizēšanas pasākumus;
- U11:** Veicināt jauniešu nodarbinātību, konkurētspēju un iekļaušanos pārējā sabiedrībā.
- U12:** Sekmēt jauniešu interešu grupu un nevalstisko organizāciju (kas atbilst LR Jaunatnes likumam) veidošanos un līdzdalību jauniešu aktivizēšanai un iesaistei sabiedriskajos procesos. Veicināt jaunatnes organizāciju līdzdalību darbā ar jaunatni Valkas novadā, stiprinot to administratīvo kapacitāti.
- U13:** Veicināt bērnu un jauniešu nometņu organizēšanu un norisi. Atbalstīt izglītības iestāžu, nevalstisko un reliģisko organizāciju rīkotās nometnes.

Pasākums 5: Veselības aprūpe:

RV5: *Attīstīta un visiem novada iedzīvotājiem pieejama veselības aprūpe.*

Uzdevumi:

- U1:** Veicināt Neatliekamās medicīniskās palīdzības (NMP) pieejamību;
- U2:** Veicināt daudzveidīgu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību;
- U3:** Veicināt sadarbību ar Vidzemes un Valgas slimnīcu (Igaunija).

Pasākums 6: Sociālie pakalpojumi:

RV6: *Pieejami sociālie pakalpojumi.*

Uzdevumi:

- U1:** Izveidot multifunkcionālu sociālo pakalpojumu centru Valkā;
- U2:** Pilnveidot mājas aprūpes pakalpojumus;
- U3:** Piesaiņāt Eiropas struktūrfondu līdzekļus centru izveidei;
- U4:** Veicināt sabiedrības iesaisti sociālo pakalpojumu nodrošināšanā (NVO u.c).

VALKAS NOVADS

Pasākums 7:Nodarbinātība:

RV7: Darbaspējīgo vecuma cilvēku nodarbinātības veicināšana.

Uzdevumi:

- U1:** Veicināt uzņēmējdarbības attīstību;
- U2:** Radīt labvēlīgu vidi uzņēmējdarbības uzsākšanai;
- U3:** Iesaistīt darba tirgū sociālā riska grupas;
- U4:** Radīt atbilstošas un elastīgākas pārkvalificēšanās iespējas;
- U5:** Veicināt jauniešu nodarbinātību.

Pasākums Nr.8. Vietējo iniciatīvu atbalstošas vides veidošana

RV8: Sekmēt pašvaldības iedzīvotāju, uzņēmēju un biedrību iesaisti un dalību pašvaldības attīstībai svarīgu jautājumu risināšanā

- U1:** Stiprināt vietējās kopienas un to piesaisti savam pagastam/pilsētai;
- U2:** Informēt un iesaistīt plānošanas dokumentu izstrādē;
- U3:** Organizēt pašvaldības vadības, speciālistu un iedzīvotāju kopīgas sanāksmes;
- U4:** Veikt sabiedrisko apspriešanu jaunu lielo investīciju objektu būvniecībai.
- U5:** Informēt par projektiem un pašvaldības budžeta izlietojumu Valkas novada mājaslapā www.valka.lv.

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTE (VTP) 2: SAKĀRTOTA NOVADA INFRASTRUKTŪRA UN PAKALPOJUMI

Pasākums 9:Transporta infrastruktūra:

RV9: Attīstīta transporta infrastruktūra un efektīva tās izmantošana, kvalitatīvu autoceļu nodrošināšana.

Uzdevumi:

- U1:** Uzlabot tranzīta kustību Valkas pilsētā;

VALKAS NOVADS

- U2:** Palielināt melnā seguma autoceļu īpatsvaru Valkas novadā;
- U3:** Uzlabot satiksmes drošību;
- U4:** Izbūvēt velosipēdu ceļus;
- U5:** Pilnveidot sabiedriskā transporta pakalpojumu pieejamību;
- U6:** Uzlabot grants ceļu segumu.

Pasākums 10:Vides infrastruktūra:

RV10: Attīstīta kvalitatīva vides infrastruktūras pieejamība un izmantošana.

Uzdevumi:

- U1:** Uzlabot sabiedrisko pakalpojumu pieejamību nodrošinot kvalitatīvu ūdenssaimniecību;
- U2:** Izveidot un uzturēt rekreācijai izmantojamo ūdens resursu infrastruktūru;
- U3:** Palielināt atkritumu šķirošanas iespējas;
- U4:** Labiekārtot dzīvojamo rajonu teritorijas un daudzdzīvokļu māju iekšpagalmus;
- U5:** Veikt kapsētu labiekārtošanas darbus;
- U6:** Veidot teritorijas, kas piemērotas brīvdabas pasākumu rīkošanai;
- U7:** Uzstādīt vienotas norādes zīmes, afixu standus;
- U8:** Attīstīt publiskā interneta pieejas punktus;
- U9:** Valkas pilsētas lietus ūdens kanalizācijas sistēmas noslodzes mazināšana;
- U10:** Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu modernizācija un energoefektivitātes uzlabošana.

Pasākums 11:Izglītības infrastruktūra:

RV11: Attīstīta un kvalitatīva dažādu veidu izglītība Valkas novadā.

Uzdevumi:

- U1:** Labiekārtot un renovēt izglītības iestādes;

VALKAS NOVADS

U2: Uzlabot materiāli tehnisko bāzi;

U3: Attīstīt videi un zaļam dzīvesveidam draudzīgu izglītības iestāžu teritoriju labiekārtošanu;

U4: Veicināt izglītības iestādēs vērtībizglītībā balstītu indivīda profesionālo un sociālo prasmju attīstību dzīvei un konkurējošai darba videi;

U5: Pilnveidot pilsētas izglītības iestāžu tīklu un attīstīt pagastu skolas kā multifunkcionālus centrus;

U6: Palielināt izglītības iestāžu reģionālo un valstisko konkurētspēju.

Pasākums 12: Enerģētikas infrastruktūra:

RV12: *Liela atjaunojamo energoresursu īpatsvara izmantošana siltumenerģijas nodrošināšanā un augsta energoefektivitāte patērētāju sektorā.*

Uzdevumi:

U1: lelu apgaismojuma atjaunošana un energoefektīvu gaismekļu uzstādīšana visā novada teritorijā;

U2: Energoefektivitātes pasākumu īstenošana gan pašvaldības ēkās, gan daudzdzīvokļu ēkās

U3: Palielināt atjaunojamo energoresursu izmantošanas īpatsvaru;

U4: Siltumenerģijas pārvades un sadales sistēmu energoefektivitātes paaugstināšana – siltumtrašu atjaunošana un jaunu siltumtīklu savienojumu, atzaru izbūve.

U5: Nodrošināt drošu siltumapgādi;

U6: Samazināt siltuma zudumus, kurināmā patēriņu, izmešu daudzumu.

U7: Energopārvaldības sistēmas ieviešana novadā.

Pasākums 13: Sociālo pakalpojumu infrastruktūra:

RV13 *Attīstīti sociālie pakalpojumi.*

Uzdevumi:

U1: Attīstīt un paplašināt esošo sociālo pakalpojumu infrastruktūru un aprīkojumu;

U2: Izveidot jaunus alternatīvo sociālo pakalpojumu un rehabilitācijas centrus;

U3: Veidot higiēnas un atpūtas centrus (pirti, atpūtas un aktivitāšu telpas, u.c.);

VALKAS NOVADS

U4: Izveidot aprūpes institūcijās tādu pakalpojuma infrastruktūru, lai nodrošinātu klientam ērtu un daudzveidīgu vidi;

U5: Nodrošināt aprūpes institūcijās dzīvojošo klientu vajadzībām atbilstošu aprūpi un funkcijas stabilizējošus pakalpojumus, tai skaitā, palielinot veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību.

Pasākums 14: Jaunie mājokļi

RV 14 *Dzīvojamā fonda paplašināšana.*

Uzdevumi:

U1: Dzīvojamā fonda energoefektivitātes uzlabošana;

U2: Sociālie mājokļi un īres dzīvokļi;

U3: Jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas.

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTE (VTP) 3: UZNĒMĒJDARBĪBAS ATTĪSTĪBA NOVADĀ

Pasākums 15: Ražošanas un pakalpojumu attīstība:

RV15: *Attīstīta ražošana un pakalpojumi ar augstu pievienoto vērtību.*

Uzdevumi:

U1: Veicināt uzņēmējdarbībai nepieciešamās infrastruktūras attīstību;

U2: Veicināt starptautisko sadarbību uzņēmējdarbības jomā ar citām pašvaldībām Latvijā un citās valstīs (jaunu noieta tirgu meklēšana, u.c.);

U3: Veicināt jaunu konkurētspējīgu un inovatīvu produktu ražošanas attīstību;

U4: Veicināt daudzveidīgu pakalpojumu pieejamības attīstību;

U5: Veicināt tūrisma infrastruktūras attīstību;

U6: Atbalstīt kvalitatīvu un inovatīvu tūrisma produktu izveidi;

U7: Stratēģiski svarīgu projektu attīstība (dzelzceļa pievads u.c.);

U8: Saules un vēja enerģijas ražošanas potenciālo vietu izpēte un projektu veicināšana;

U9: Elektroauto uzlādes staciju izveide.

VALKAS NOVADS

VIDĒJA TERMIŅA PRIORITĀTE (VTP) 4: NOVĒRTĒTS DABAS KAPITĀLS UN SAGLABĀTS KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

Pasākums 16: Kultūrvēsturiskās teritorijas:

RV16: Sakoptas un saglabātas kultūrvēsturiskās teritorijas un pieminekļi.

Uzdevumi:

U1: Apzināt un veicināt kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu un tā izmantošanu tūrisma attīstībai;

U2: Veicināt kultūrtūrisma attīstību.

Pasākums 17: Dabas kapitāls:

RV17: Saglabāts un aizsargāts dabas kapitāls, kura vairāku resursu izmantošana nepārsniedz to atjaunošanās spējas.

Uzdevumi:

U1: Saglabāt, paplašināt un ilgtspējīgi izmantot novada dabas kapitālu;

U2: Integrēt dabas kapitāla izmantošanas sektoru citos sektoros;

U3: Apzināt dabas resursu piesārņojuma avotus un veicināt to novēršanu;

U4: Saglabāt Īpaši Aizsargājamās dabas teritorijas (ĪADT);

U5: Pielāgot dabas kapitālu rekreācijas vajadzībām, padarīt pieejamu iedzīvotājiem;

U6: Izglītēt iedzīvotājus par dabas kapitāla atjaunojamību/neatjaunojamību, piesārņojumu un tā sekām;

U7: Zaļo zonu attīstīšana Valkā un pagastos;

U8: Bioloģiskās daudzveidības veicināšana.

VALKAS NOVADS

3.3.Specializācija

Valkas novada attīstības profils balstās uz pārrobežu sadarbību un meža un citu dabas resursu saprātīgu pārvaldību. Robeža ar Igaunijas Republiku un ciešā sadarbība ar dvīņu pilsētu Valgu, ļauj attīstīt gan pilsētas, gan pagastu infrastruktūru.

Lai noteiktu Valkas novada specializāciju tika ievēroti hierarhiski augstākajos plānošanas dokumentos izvirzītie nosacījumi un priekšlikumi Valkas novada ekonomiskai attīstībai. Izvērtējot kaimiņu novadu plānošanas dokumentos noteiktās specializācijas ir secināms, ka tās nerada nevēlamas konkurences riskus, bet savstarpēji papildina viena otru, tādējādi pilnveidojot jau esošo sadarbību un veidojot jaunas sadarbības iespējas. Sevišķi tas attiecināms uz tādām jomām, kā lauksaimniecība, mežsaimniecība. Valkas novada izvēlēta specializācija ir balstīta uz izaugsmes resursu analīzi un papildina kaimiņu novadu izvēlētas specializācijas, kā piemēram, dzīves vides sakārtošana, sadarbība tūrisma jomā, pamata pakalpojumu nodrošināšanā. Kā nosaka Vidzemes plānošanas reģiona ekonomiskais profils, uzņēmējdarbība reģiona teritorijās jābalsta uz vietēji pieejamo resursu efektīvu un racionālu izmantošanu.

Mežsaimniecība un mežistrāde – novads ir viens no mežainākajiem Latvijā, jo 63 % no lauku teritorijas ir meži, kas arī nosaka tā attīstību par valsts mēroga mežsaimniecības un kokapstrādes centru. Novadā ir vairāki kokapstrādes uzņēmumi (lielākais SIA „Vārpas 1”), kas rada priekšnoteikumus uzņēmējdarbības attīstībai.

Lauksaimniecība – ir otra attīstītākā nozare un lauksaimniecībā izmantojamā zeme aizņem 24.86 % no novada lauku teritorijas. Galvenokārt graudkopība, kartupeļu ražošana un piena lopkopība. Valkas novadā tiek audzētas arī savvaļas govīs un brieži, kas rada priekšnoteikumus saskaņotai uzņēmējdarbības attīstībai lauku teritorijās.

Nozīmīgas uzņēmējdarbības nozares novadā ir arī metālapstrāde, ķīmisko produktu ražošana, koka izstrādājumu un mēbeļu ražošana. Valkas novada teritorija ir piemērota uzņēmējdarbības attīstībai, nodrošinot jaunajiem un esošajiem uzņēmējiem nepieciešamo infrastruktūru. Saglabāt un pilnveidot Valku kā reģiona nozīmes attīstības centru. Valka ir pievilcīga mazpilsēta Vidzemes ziemeļos ar nozīmīgu ceļu infrastruktūru. Valka pazīstama kā dvīņu pilsēta ar Valku-Valgu „viena pilsēta-divas valstis”. Ņemot vērā Valkas novada specializāciju un Vidzemes plānošanas reģiona kopējās attīstības tendences nākotnē svarīgi būs veidot stabilas funkcionālās saites ar kaimiņu novadiem un Igaunijas Republiku (īpaši Valgas pašvaldību) **inovāciju un uzņēmējdarbības** veicināšanas jomā un **kokapstrādes rūpniecības** attīstīšanā. Valkas novadam ir liels potenciāls, valsts un reģiona nozīmes **sabiedrisko pakalpojumu, izglītības, komercdarbības un sporta, kultūras un tūrisma** infrastruktūras attīstīšanā.

Valkas novada resursu daudzveidība ļauj attīstīt:

- ✓ augstu dzīves vides kvalitāti esošajās apdzīvotās vietās;
- ✓ reģiona nozīmes izglītības, sporta, kultūras un atpūtas aktivitātes organizējošo pakalpojumu un to nodrošinošo objektu izbūvi;
- ✓ reģiona nozīmes sabiedrisko pakalpojumu un to nodrošinošo objektu izbūvi;
- ✓ reģionālas nozīmes tirdzniecības pakalpojumus;

VALKAS NOVADS

- ✓ vietējā un starptautiskā tūrisma, izklaides, aktīvās atpūtas pakalpojumus;
- ✓ kultūras un sporta tūrismu.

Valkas pilsēta atrodas uz svarīgas transporta maģistrāles, pilsētu šķērso autoceļš E264/A3, kas savieno ES dalībvalstis ar Krieviju. Valkas pilsēta ir vieta, kur var nodrošināt tranzīta pārvadājumu servisa pakalpojumus, kas sekmēs apdzīvoto vietu sasniedzamību un veicinās uzņēmējdarbības attīstību, nodrošinās kvalitatīvu pagastu un pilsētas infrastruktūras attīstību. Kaimiņu novadiem tiks sniegti kvalitatīvas infrastruktūras pakalpojumi, ļaujot ērti un viegli nokļūt Igaunijas Republikā, atvieglojot preču pārvadāšanu.

3.4.Stratēģija un Vidzemes ilgtermiņa attīstības scenāriji

1.Status-quo scenārijs: paredz pašreizējo procesu turpināšanos. Valkas novadā, tāpat kā kaimiņu pašvaldībās un plānošanas reģionā kopumā turpinās esošās attīstības tendences, jo iesaistītas puses nerīkosies aktīvi, lai mazinātu dažādu virzītājspēku negatīvo ietekmi uz notiekošajiem procesiem, konkrētajā apdzīvotajā teritorijā. Neskatoties uz to, ka Valkas novads turpinās aktīvu starptautisko sadarbību un realizēs projektus, kopējās tendences veicinās arvien lielāku spiedienu uz nepieciešamību pārskatīt izglītības, veselības, sociālo un kultūras pakalpojumu tīklu, kā rezultātā var samazināties pakalpojumu pieejamība vai to kvalitāte iedzīvotāju grupām, kas dzīvo tālāk no novada pakalpojumu centriem.

2.Konkurences scenārijs: attālākas vietas no Valkas novada centra – Valkas pilsētas un kaimiņpilsētas Valgas ir mazāk pievilcīgas uzņēmējdarbības attīstībai. Pagastu teritorijās galvenokārt attīstās lauksaimniecība un mežsaimniecība, savukārt pilsētā – apstrādes rūpniecība un dažādas pakalpojumu jomas. Kvalitatīvi kultūras, sporta, izklaides pasākumi piesaista daudz apmeklētājus no Latvijas citām pilsētās un pagastiem, gan no ES un citām valstīm. Attīstība starp teritorijām ir nevienmērīga, jo, neskatoties uz centra attīstību, pārējās teritorijās, kuras funkcionāli ir mazāk saistītas ar Valkas novada centru, vēl vairāk saasināsies status-quo scenārijā minētās problēmas. Jauniešu skaits turpināsies samazināties.

3.Kohēzijas scenārijs: ir saņemts apmierinošs atbalsts novada teritorijas attīstībai, kas ļauj novadā pēc iespējas vairāk saglabāt esošo pakalpojumu pieejamību, neskatoties uz negatīvām iedzīvotāju skaita izmaiņu tendencēm. Iedzīvotāju skaita samazinājums pie nemainīgā pakalpojumu tīkla klāsta padarīs pakalpojumus izmaksu ziņā mazāk efektīvus, līdz ar to, arī relatīvi dārgākus iedzīvotājiem, kas atspoguļosies gan pašvaldības izdevumos, gan iedzīvotājiem sniegto maksas pakalpojumu tarīfos un cenās.

4.Optimālais scenārijs: izvērtējot Valkas novadā ietilpstošo administratīvo teritoriju attīstību, scenārijs, kas apvieno pozitīvās kohēzijas un konkurences iezīmes ir – optimālais scenārijs. Tas apvieno sadarbību, starp reģiona iedzīvotājiem, specializāciju, tieksmi pēc zināšanām. Pakalpojumu tīklojuma un pieejamības saglabāšana tiek veicināta ar jaunu risinājumu un pakalpojumu sniegšanas veidu ieviešanu, kas optimizē pakalpojumu sniegšanas izmaksas, vienlaicīgi saglabājot pakalpojumus pieejamus arī teritorijās, kas ir vājāk funkcionāli saistītas ar novada centru. Neskatoties uz lielāku investīciju koncentrāciju

VALKAS NOVADS

novada attīstības centrā, tām ir pozitīva ietekme arī uz attīstības centra ietekmes areālu, savukārt funkcionāli vāji saistītās teritorijās uzlabojas sasaiste ar attīstības centriem, uzlabojot ceļu un interneta komunikāciju tehnoloģiju kvalitāti.

3.5. Novads reģionālā skatījumā

Valkas pilsēta pēc Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas plānojuma ir definēta kā reģionālās nozīmes attīstības centrs. Valka attīstās kā reģiona nozīmes administratīvo pakalpojumu centrs un ir uzņēmējdarbības, nodarbinātības un daudzveidīgu pakalpojumu sniegšanas centrs, sniedz arī valsts un reģiona līmeņa pakalpojumus. Nodrošina ar darba vietām ne tikai pilsētniekus, bet arī apkārtējo lauku teritoriju iedzīvotājus. Valka kā reģionālās nozīmes attīstības centrs attīstās kā:

- ✓ Administratīvo pakalpojumu centrs un nozīmīgs ekonomisks un pakalpojumu centrs apkārtējām lauku teritorijām, attīstot trūkstošos valsts reģionālo iestāžu pakalpojumus;
- ✓ Latvijā un reģionā vienīgā robežpilsēta uz Latvijas-Igaunijas robežas, kopā ar Valgas pašvaldību attīsta kopīgus sadarbības projektus „divas valstis – viena pilsēta” – ir kā reģiona Ziemeļu vārti uz Igaunijas Republiku;
- ✓ Valka-Valga cieši sadarbojoties, nākotnē attīstās kā transporta, loģistikas un pārrobežu sadarbības centrs;
- ✓ Valkas novada vienotās funkcionālās teritorijas centrs.

Valkas novada telpiskās attīstības perspektīva, atbilstoši Vidzemes plānošanas reģiona ilgtermiņa skatījumam, ir:

- ✓ VIA Hanseatica tūrisma koridora un Vidzemes šosejas tūrisma attīstības zona, kā arī Ziemeļu stīgas reģionālās nozīmes tūrisma attīstības koridors ar ekotūrisma attīstības iespējām;
- ✓ Lauku telpas attīstība ar jaukto zemes lietojumu novada ziemeļu, ziemeļrietumu, centrālā un dienvidrietumu daļā, kur tiek pievērsta uzmanība diversificētai saimnieciskai darbībai, nodrošinot lauku teritoriju dzīvotspēju un Vidzemei raksturīgo ainavu, tradīciju un kultūrvēsturiskās vides saglabāšanu. Lauku telpu papildina vērtīgo lauksaimniecības zemju areāls Kārķu un Ērgemes pagastā, kur tiek pievērsta uzmanība lauksaimniecības zemju efektīvai izmantošanai, to meliorācijai, kā arī zināšanu pārnesi praksē. Savukārt pārējā novada teritorijā būtu paredzama meža areālu attīstība, kur tiek pievērsta uzmanība ilgspējīgai un līdzsvarotai mežsaimniecībai un meža teritoriju apsaimniekošanai.
- ✓ Vidzemes īpašā pierobežas teritorija, kur būtu attīstāma teritoriju sasniedzamība, pieejamība cilvēkresursiem un pakalpojumiem, kā arī papildus iespēju radīšana un atbalsts teritoriju attīstībai, vienlaikus veicinot iedzīvotāju pašiniciatīvas attīstību, kā arī attīstot izmantojot sadarbības iespējas ar Valgu un Igauniju;

VALKAS NOVADS

- ✓ Teritorija, kurā primāri attīstāms transports pēc pieprasījuma pakalpojums kā risinājums, kas, kopā ar multimodālo pārsēšanās mezglu Valkā, ļaus nodrošināt Valkas novada iedzīvotājiem tādu pakalpojumu saņemšanu, kas atrodas ārpus iedzīvotāju dzīvesvietas tuvuma, piemēram, izglītība, darbs, pašvaldības pakalpojumi, veselības pakalpojumi, u.c.

Ziemeļvidzemes kultūras un sporta centrs – Valkas pilsētā ir Vidzemē modernākā šautuve, stadions un sporta halles. Valkas novadpētniecības muzejs, viena no lielākajām kultūrvēsturisko vērtību krātuvēm Vidzemē, iekārtots ēkā, kurā darbojies Jānis Cimze. Renovēts kultūras nams, kurā tiek organizēti starptautiska mēroga pasākumi. Unikāla zemnieku sēta „Ielīcas”, kurā ietilpst šim novadam raksturīgu celtnu pilns komplekss. Vijciema čiekurkalte, kas ir viena no vecākajām Latvijā. Vijciema baznīca ar koka dēlīšu apšuvumu.

Ziemeļvidzemes pārrobežu sadarbības centrs – Latvijas-Igaunijas institūts, labas prakses piemērs pārrobežu projektu īstenošanā.

Mezsaimniecības un kokapstrādes attīstības iespēju teritorija – 63% no Valkas novada teritorijas aizņem meži.

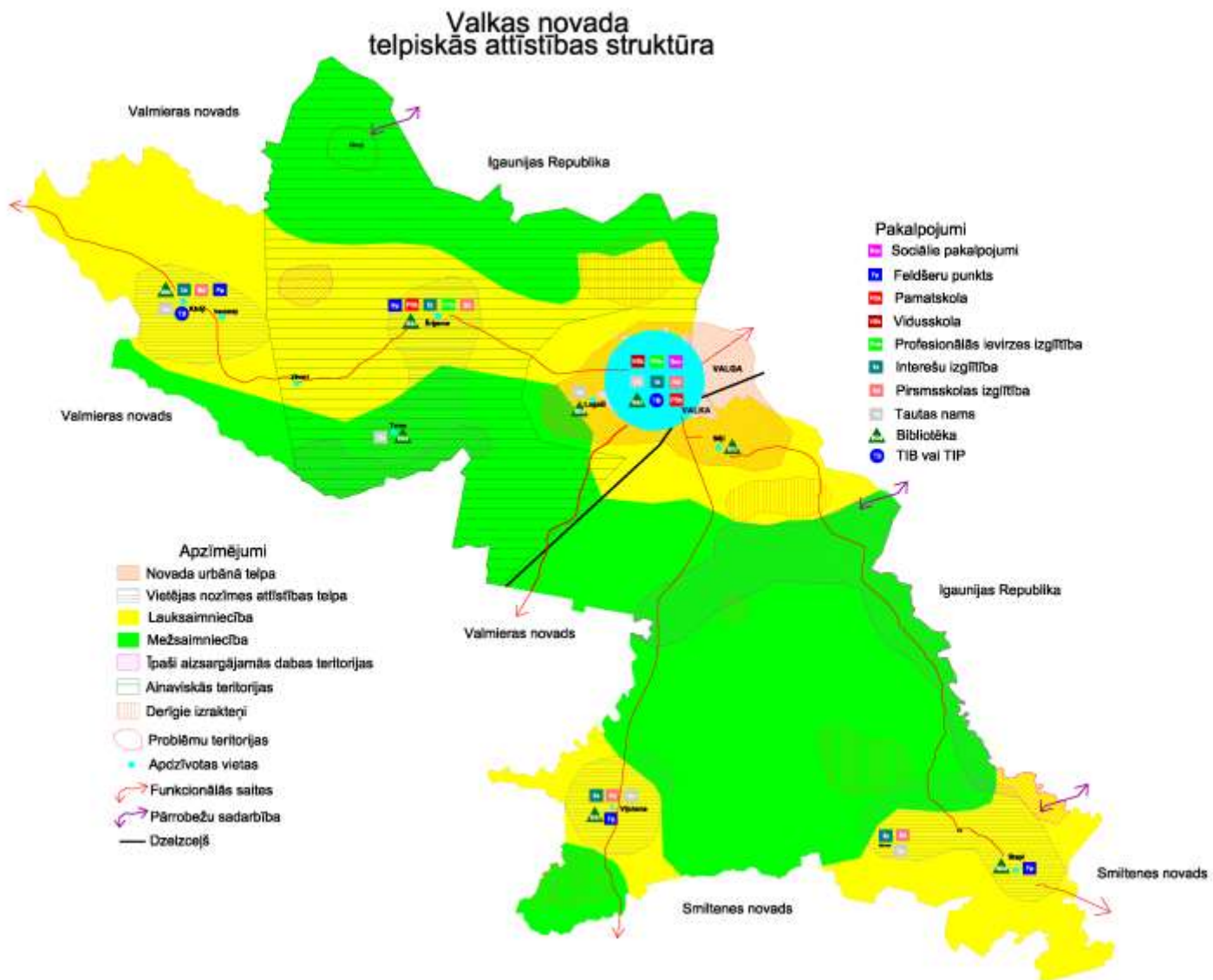

VALKAS NOVADS

3.6. Telpiskās attīstības struktūra

3. attēls. Telpiskās attīstības struktūra

VALKAS NOVADS

Shēmā ir atainota Valkas novada esošā un vēlamā saglabājamā telpiskās attīstības struktūra. Novada ekonomiskās izaugsmes svarīgākās vērtības ir novadā dzīvojošie un strādājošie cilvēki, novada uzņēmumi, dabas un kultūrvēsturiskās vērtības, pieejama un kvalitatīva inženiertehniskā infrastruktūra.

Izstrādājot Valkas novada attīstības programmu 2022.-2028. gadam, tika izvērtētas attīstības programmā 2014.-2021. gadam noteiktās prioritātes un šīs četras prioritārās darbības jomas ir aktuālas, lai veicinātu līdzsvarotu un ilgtspējīgu attīstību:

1. Cilvēkresursu attīstība;
2. Sakārtota infrastruktūra un pakalpojumi;
3. Uzņēmējdarbības attīstība;
4. Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums.

VALKAS NOVADS

3.7.Funkcionālās ietekmes teritorijas

4.attēls. Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmā noteiktā funkcionālās ietekmes teritorijas

Nemot vērā, ka Valkas pilsēta ir reģionālas nozīmes attīstības centrs, kurā ir nodarbināti iedzīvotāji no dažādiem Valkas novada pagastiem, kā arī Valkas pilsētā ir koncentrēti noteikti pakalpojumi, kas citās novada teritorijās nav pieejami tādā apjomā vai kvalitātē, Valkas pilsēta ir izveidojusies kā funkcionālās ietekmes centrs Valkas novada pagastiem. Atbilstoši definīcijai, funkcionālo pilsētu teritorija sastāv no blīvi apdzīvotas pilsētas un tās apkārtējās teritorijas (svārstmigrācijas zonas), kuras darba tirgus ir lielā mērā integrēts ar pilsētu un tajā pastāv iedzīvotāju pārvietošanās plūsma izglītības un publisko pakalpojumu iegūšanai, kas ir tendēta uz pilsētu. Valkas novada pagastu funkcionālā saikne ar Valkas pilsētu ir vērtējama dažādos līmeņos, kas saistīts ar citu reģionālās attīstības vai vietējo centru tuvumu (Smiltene, Gaujiena, Naukšēni, Rūjiena), tomēr tendence ikdienā izmantot Valkas pilsētu kā darba vai pakalpojumu saņemšanas vietu ir vērojama visiem Valkas novada pagastiem. Valkas novadam būtu nozīmīgi stiprināt attiecīgo teritoriju sasniedzamību, lai nodrošinātu ātrāku un ērtāku Valkas pilsētas sasniedzamību no attālākiem pagastiem.

VALKAS NOVADS

Baltijas jūras reģionā – Latvija/Igaunija (Valka/Valga) – autotransporta un dzelzceļa tranzīta koridors

- ✓ A3-E264 – Tūrisma maršruts VIA „Hanseatica” ;
- ✓ Dzelzceļš;
- ✓ City Twin – dvīņu pilsētu asociācija;
- ✓ Sadarbības centrs starp Latviju un Igauniju.

Latvijā – Ziemeļvidzemes kultūras un sporta centrs

- ✓ Starptautiski un valsts mēroga kultūras pasākumi;
- ✓ Moderns stadions ar šautuvi, sporta halles;
- ✓ Starptautiska sporta aktivitāšu un sacensību rīkošanas vieta;
- ✓ Rūpniecības un loģistikas centrs;
- ✓ Izglītības centrs.

Latvijā – mežsaimniecības un kokapstrādes attīstības iespēju teritorija

- ✓ 63 % meži;
- ✓ Vijciema čiekurkalte;
- ✓ Priežu sēklu audzētava;
- ✓ Kokapstrādes uzņēmumi.

Latvijā – Vidzemes pārrobežu sadarbības centrs

- ✓ Latvijas-Igaunijas institūts;
- ✓ Izglītības iestādes;
- ✓ Kopīgas izglītības, kultūras un sporta norises;
- ✓ Kopīgs tūristu apmeklētāju centrs.

Vidzemes reģionā

- ✓ Latvijas-Igaunijas pārrobežu sadarbības centrs;

VALKAS NOVADS

- ✓ Tūrisma maršruti VIA „Hanseatica”, Tour de LatEst, “Zaļie dzelzceļi”, ūdenstūrisms pa Gauju un Sedu;
- ✓ Pakalpojumu centrs (izglītības, kultūras, sporta);
- ✓ Vieta inovāciju īstenošanai.

3.8.Sadarbība ar kaimiņu pašvaldībām

Valkas novada teritorija neaprobežojas tikai ar administratīvajām robežām. Sadarbība, kas tiek veikta ar apkārtējām teritorijām ietekmē, gan pašu novada attīstību, gan tajā dzīvojošo iedzīvotāju dzīvesveidu. Valkas novada administratīvā teritorija robežojas ar Smiltenes novadu, Valmieras novadu un Igaunijas Republiku. Kopīgas intereses teritoriju attīstības plānošanā izpaužas kopīgu programmu, rīcības plānu, projektu izstrādē un īstenošanā.

Galvenās kopīgās sadarbības jomas:

- ✓ Ceļu infrastruktūras sakārtošana;
- ✓ Tūrisma produktu izstrāde;
- ✓ Dabas resursu izmantošana;
- ✓ Sabiedriskā transporta sakārtošana;
- ✓ Izglītības, kultūras un sporta pasākumu kopīga rīkošana;
- ✓ Pārrobežu sadarbība.

VALKAS NOVADS

Smiltenes novads

- ✓ Vienotu tūrisma maršrutu izstrāde;
- ✓ Velomaršrutu izveide;
- ✓ Kopīga kultūras un sporta pasākumu organizēšana;
- ✓ Izglītības joma;
- ✓ Sabiedriskā transporta maršrutu organizēšana;
- ✓ Veselības aprūpe;
- ✓ Sociālo pakalpojumu joma;
- ✓ Vides aizsardzība;
- ✓ Atkritumu apsaimniekošana;
- ✓ Vēsturisko ēku energoefektivitātes uzlabošana;
- ✓ Bibliotēku sadarbība;
- ✓ Pārrobežu sadarbības projektu īstenošana.

Valmieras novads

- ✓ Satiksmes infrastruktūras attīstība (sadarbība valsts, reģionālo un vietējo autoceļu sakārtošanā);
- ✓ Izglītības pakalpojumu nodrošināšana;
- ✓ Kopīgu kultūras un sporta pasākumu organizēšana;
- ✓ Bibliotēku sadarbība;
- ✓ Vides aizsardzība;
- ✓ Dabas un kultūrvēsturisko resursu saglabāšana;
- ✓ Kopīgu tūrisma maršrutu attīstība (ūdenstūrisms – Seda un Gauja, velotūrisms, dabas takas u.c.);
- ✓ Sadarbība dabas aizsardzības plānu izstrādē (aizsargājamais ainavu apvidus “Ziemeļgauja”, dabas liegums Sedas purvs);
- ✓ Sadarbība biedrībās „No Salacas līdz Rūjai” un „Lauku partnerības Ziemeļgauja”;

VALKAS NOVADS

- ✓ Pārrobežu, valsts un reģionāla mēroga kopprojektu iniciācija un īstenošana.

Vidzemes plānošanas reģions

- ✓ Izglītības jautājumu (pārvaldība, izglītības un mūžizglītības piedāvājums, karjeras attīstība, u.c.) un problēmu risināšana;
- ✓ Veselības veicināšanas paradumu attīstība, veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības veicināšana un kvalitātes uzlabošana;
- ✓ Sociālo pakalpojumu attīstība, tostarp, sociālo pakalpojumu pārvaldības sistēmas uzlabošana, starpdisciplināro pakalpojumu attīstība, līdzvērtīgas pieejamības nodrošināšana;
- ✓ Vides pieejamības attīstība;
- ✓ Izglītības vides attīstība;
- ✓ Aprites principu ieviešanas veicināšana atkritumu apsaimniekošanā;
- ✓ Kultūras un dabas mantojuma saglabāšana, attīstība un ilgtspējīgas izmantošanas veicināšana;
- ✓ Nevienlīdzības un atstumtības problēmu aktualizēšana un risināšana, tostarp digitālajā jomā;
- ✓ Kopienų un to savstarpējās sadarbības attīstība, iedzīvotāju iesaistes attīstīšana un veicināšana pašvaldības un ikdienas dzīvē;
- ✓ Ilgtspējīgas dzīves vides attīstība, tostarp, lauku apdzīvotības atbalsts, mājokļa jautājuma risināšana;
- ✓ Digitālās un IKT pieejamības veicināšana;
- ✓ Iedzīvotāju mobilitātes attīstība;
- ✓ Atbalsta sniegšana industrijas pārveides un konkurētspējas veicināšanai uzņēmējiem.

Valgas pašvaldība (Igaunijas Republika)

- ✓ Valkas un Valgas kā vienota centra starp Latviju un Igauniju tālāka attīstība;
- ✓ Vienotu tūrisma maršrutu veidošana (Via Hanseatica attīstības zona, "Zaļie dzelzceļi", militārais tūrisms, kultūrvēsturiskais maršruts, velo maršruti u.c.);
- ✓ Sadarbība izglītības, kultūras un sporta jomā;
- ✓ Ekonomiskā attīstība un sadarbība;
- ✓ Nodarbinātības veicināšana:
 - Kopīgi un gudri augoši uzņēmumi – koprades vieta (Tālavas ielā 12, Valkā un Riia 5, Valgā);
 - Igaunu un latviešu valodas apmācības veicināšana;

VALKAS NOVADS

- Kopīgu Robežtirgu organizēšana.
- ✓ Vides jomā:
 - Pedeles upes un Varžupītes gultnes tīrīšana,
 - “Zilā infrastruktūra” – Lietusūdeņu novadīšanas sistēmas izveide Valkā-Valgā.
- ✓ Tranzīta attīstība (t.sk. ceļu un dzelzceļa jomā);
- ✓ Starptautisku projektu izstrāde un ieviešana.

3.9. Uzraudzības kārtība

Lai īstenotu Valkas novada stratēģiskos mērķus un ilgtermiņa prioritātes, pašvaldība atbilstoši normatīvo aktu prasībām ir izstrādājusi Valkas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2013.-2037. gadam pakārtotus teritorijas attīstības plānošanas dokumentus – ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu Valkas novada teritorijas plānojumu un vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentu Attīstības programmu.

Valkas novada attīstības programmas 2022-2028. gadam ieviešanas laikā tiks sagatavoti divi uzraudzības ziņojumi – 2025. gadā un 2028. gadā (gala ziņojums), kuros tiks novērtēts, kā tiek realizēti plānotie pasākumi, sasniegti rezultatīvie rādītāji un kā notiek virzība uz ilgtermiņā noteiktajiem stratēģiskajiem mērķiem un ilgtermiņa prioritātēm, nepieciešamības gadījumā izstrādājot rekomendācijas grozījumiem. Attīstības programmas ieviešanas un uzraudzības gala ziņojumā (2028. gada ziņojums) tiks izstrādātas rekomendācijas vidēja termiņa prioritātēm un rīcību virzieniem nākamajam vidēja termiņa – 2029.-2035. gada periodam.